Lausunnon antaminen vuoden 2025 arviointikertomuksen perusteella tehtävistä toimenpiteistä

Kaupunginhallitus 15.06.2026 § 150

Valmistelija Hallintopäällikkö Kirsi Sainio-Lehtimäki, puh. 044 7373 373

Valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista hyväksyessään kuntalain 110 §:n mukaisesti talousarvion ja -suunnitelman. Kunnanhallitus esittää toimintakertomuksessa selvityksen valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa (KuntaL 115 §).

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lisäksi tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.

Toimintakertomuksen, tilinpäätösasiakirjojen, tilivelvollisten viranhaltijoiden antamien selvitysten, päätöksenteon ja muulla tavoin tapahtuneen toiminnan seuraamisen perusteella tarkastuslautakunta arvioi toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista kaupungissa ja kaupunkikonsernissa sekä toiminnan tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta.

Tarkastuslautakunta raportoi valtuustolle arviointityönsä tuloksista arviointikertomuksessa. Arviointikertomus on erillinen ja itsenäinen asiakirja, jolla lautakunta osoittaa suorittaneensa lakisääteisen arviointitehtävänsä. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Tarkastuslautakunta on kokouksessaan 07.05.2026 § 31 päättänyt hyväksyä ja allekirjoittaa sähköisesti vuoden 2025 arviointikertomuksen sekä esittää arviointikertomuksen valtuuston käsiteltäväksi.

Valtuusto on kokouksessaan 8.6.2026 § 25 käsitellyt arviointikertomuksen vuoden 2025 tilinpäätöksen yhteydessä.

Kuntalain 121.5 §:n mukaan kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Tarkastuslautakunta on arviointikertomuksessa todennut, että arviointikertomuksen vaikuttavuuden kannalta on suositeltava

käytäntö, että toimialat käsittelevät arviointikertomuksessa esille otetut asiat oman vastuualueensa osalta.

Kaupunginhallitus lähettää arviointikertomuksen sivistyslautakunnalle ja tekniselle lautakunnalle, että ne ryhtyvät toimiin arviointikertomuksessa esitettyjen huomioiden johdosta sekä laativat oman osuutensa valtuustolle marraskuussa 2026 annettavaan lausuntoon. Lautakuntien tulee toimittaa omat osuutensa kaupunginhallitukselle 21.10.2026 mennessä, minkä jälkeen kaupunginhallitus kokoaa valtuustolle annettavan lausunnon. Lausunto laaditaan arviointikertomuksen rakennetta mukaillen. Olennaiset huomiot kirjataan pääkohdittain niin, että ne sisältävät selvitykset mahdollisista toimenpiteistä.

Vuoden 2025 arviointikertomus on oheismateriaalina.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Löfbacka Mikko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää

- velvoittaa lautakuntia ryhtymään toimiin arviointikertomuksessa esitettyjen huomioiden johdosta ja toimittamaan omat osuutensa lausunnosta kaupunginhallitukselle 21.10.2026 mennessä
- käynnistää oman osuutensa lausunnon antamisesta, jotta lausunto voidaan raportoida valtuustolle marraskuussa 2026.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti

- velvoittaa lautakuntia ryhtymään toimiin arviointikertomuksessa esitettyjen huomioiden johdosta ja toimittamaan omat osuutensa lausunnosta kaupunginhallitukselle 21.10.2026 mennessä
- käynnistää oman osuutensa lausunnon antamisesta, jotta lausunto voidaan raportoida valtuustolle marraskuussa 2026.

Sivistyslautakunta 22.09.2026 § 84
256/02.06.01/2025

Valmistelija

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Kimmo Vepsä, puh. 0400 134 849

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 15.06.2026 150 § päättänyt yksimielisesti velvoittaa lautakuntia ryhtymään toimiin arviointikertomuksessa esitettyjen huomioiden johdosta ja toimittamaan omat osuutensa lausunnosta kaupunginhallitukselle 21.10.2026 mennessä sekä käynnistää oman osuutensa lausunnon antamisesta, jotta lausunto voidaan raportoida valtuustolle marraskuussa 2026.

Lausunto laaditaan arviointikertomuksen rakennetta mukaillen. Olennaiset huomiot kirjataan pääkohdittain niin, että ne sisältävät

selvitykset mahdollisista toimenpiteistä. Arviointikertomus on oheismateriaalina.

Sivistyslautakunnan vastaukset

3 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN JA TOIMINNAN TARKOITUKSENMUKAISUUDEN JA TULOKSELLISUUDEN ARVIOINTI

3.2 Sivistyslautakunta

”Tarkastuslautakunta toteaa, että sivistystoimen keskeiset hankkeet etenivät suunnitellusti. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että jatkossa uuden oppimisen tuen järjestelmän toimintamuotoja ja resursointia seurataan tarkemmin.”

Vastaus: Sivistyslautakunta toteaa, että Ulvilassa oppimisen tuen uudistus (1.8.2025) ja siihen siirtyminen on aloitettu hyvissä ajoin. Osallistuminen VIPU- ja PURJE-verkostoon (edustus varhaiskasvatuksesta ja perusopetuksesta) ovat antaneet tietoa siitä, missä mennään. Tuen uudistuksen lähtölaukaus on järjestetty 15.3.2025, jolloin on pidetty koko perusopetuksen VESO aiheesta ”Myötätuulessa uutta kohti”.

Oppimisen tuen uudistusta on tehty yhdessä. Rehtorit ja erityisopettajat ovat kokoontuneet säännöllisesti OTTO-tapaamisiin (oppimisen tuen tapaaminen Ulvilan olohuoneella), joissa on käsitelty aina esille tulleita asioita ja päätetty yhteisestä linjasta. Yhteistyö varhaiskasvatuksen kanssa on ollut aktiivista. Nivelvaiheita on hiottu. Tavoitteena on yhtenäiset käytänteet, verkostoituminen ja keskustelun lisääminen. Ulvilassa on Pedanetissa KOPRO- eli konsultatiivinen sivu, johon on kirjattu myös oppimisen tuen etenemistä, webinaareja ja linkkejä.

Lukuvuoden 2025-26 (siirtymäkausi) aikana on saatu uudet lomakkeet ja hallintopäätösten tekeminen käytäntöön. Oppimisen tuen koordinaattori on kouluttanut lomakkeiden täyttämistä ja kannustanut ennen kaikkea pedagogiseen keskusteluun oppimisen tuen antamisesta. Kaikilla kouluilla on aloitettu oppimisen tuen antaminen uuden lain mukaisesti. Pohjatyö ja uudistuksen sisään ajaminen positiivisesti on ollut oikea polku.

Muutoksia lomakkeisiin ja kirjaamiseen on tullut ja tulee varmasti vieläkin. Tavoitteena on se, että kirjaaminen ja tuen antaminen on selkeää ja joustavaa. Perusasia on oppimista tukevien opetusjärjestelyiden toimivuus ja riittävyys. Jotta oppimisen tuen talo saadaan rakennettua, pitää maatyöt ja sokkeli rakentaa hyvin. Jonkin verran koko Suomen tasolla on vaihtelua, koska opetuksen järjestäjän vastuulla on esimerkiksi ryhmäkohtaisen tuen kirjaaminen ja lomakkeiden käytännön kirjaaminen (oph:n mallilomakkeet on

saatavilla, mutta ei velvoitetta käyttää juuri niitä). Ulvilassa tehdään töitä koko ajan pyrkien siihen, että omassa kunnassa tuen antamisen perusteet ovat kunnossa.

Tuen antamista seurataan yhteisissä tapaamisissa säännöllisesti ja toimintaan on tehty tarvittavia muutoksia. Myös huoltajia on kuunneltu ja kuullaan prosessin eri vaiheissa.

Ulvilassa on perusopetuksen käytössä seuraavia oppimisen tuen järjestelyitä:

- Oppimisen tuen koordinaattori (erityisluokanopettaja/erityisopettaja) on alakoulujen käytössä 8h/vk.
- Friitalan ja Olavin koulu: Kolme erityisopettajaa (luokilla 1&3, 2&4 ja 5-6), yleisopetuksen erityisluokka ja 10 erityisluokkaa, joista kaksi toi-luokkaa ja yksi luokille 7-9, sekä Antinkartanon opetusryhmä.
- Vanhankylän koulu: Erityisopettaja (1-6 lk), joustavat erityisluokanopettajien pienryhmät 1-3 ja 4-6, kaksi resurssiopettajaa.
- Kaasmarkun koulu: Erityisluokanopettajan pienryhmäopetus, erityisopettaja 2pv/vk.
- Harjunpään koulu: Erityisopettaja (erityisluokanopettajan pätevyys) 5pv/vk.
- Koskin koulu: Erityisopettaja 3pv/vk.
- Ulvilan Yhteiskoulu: Kolme erityisopettajaa (7, 8, 9 lk), neljä erityisluokanopettajien pienryhmää, ITU-luokka ja JOPO-luokka.
- Oppimisen tukena on lisäksi koulukoutsi sekä ala- että yläkoululla.

Ulvilan osalta oppimisen tuen uudistuksen liittyvän valtionosuuden suuruus noin 200 000 euroa vuodessa. Rahoitusta ei makseta Ulvilaan erillisenä korvamerkittynä avustuksena, vaan se sisältyy kunnan peruspalveluiden yleiskatteelliseen valtionosuuteen, jolla voitaisiin palkata 2,5-3 opettajaa vuodeksi. Esimerkiksi Ulvilassa resurssia on suunnattu ryhmäkohtaiseen tukeen niin, että opettajalle on varattu tukiopetuskiintiö.

Ryhmäkohtaisen tuen antaminen toteutuu kaikissa kouluissa. Kun ryhmäkohtainen tuki ei riitä, kokoonnutaan pedagogiseen palaveriin ja pohditaan, miten oppilaskohtainen tuki toteutetaan, lähtökohtaisesti omassa lähikoulussa inklusiivisesti. Keskustelu oppilaan ja huoltajien kanssa ja oppilaskohtaisen tuen antamisen suunnittelu käydään läpi huolellisesti, oppilaan etu huomioiden.

Missä on onnistuttu Ulvilassa?

Pedagogista keskustelua on paljon. Säännölliset tapaamiset ja koulujen välinen verkostoituminen on lisääntynyt. Yhtenäiset

käytänteet on jalkautettu. Yhteistyö esimerkiksi Porin kanssa on säännöllistä (oppimisen tuen koordinaattorit). Nivelvaiheita on tarkastettu ja tehty yhteistyössä (vaka-perusopetus, alakoulu-yläkoulu). Muutosta on tehty positiivisesti ja hyvällä asenteella.

Oppimisen tuen koordinaattori vastaa arvioinnista Ulvilassa
Ennakoiva keskustelu opetusryhmien muodostamisesta ja erityisesti erityisluokkaopetusta tarvitsevien määrästä on saatu hyväksi käytänteeksi.

Oppimisen tuen koordinaattori toimii oppimisen tuen uudistuksen yhteyshenkilönä, kouluttajana ja käytäntöjen jalkauttajana. Tuen tarpeen arvioinnissa ja suunnittelussa konsultaatio on tärkeää. Koordinaattori toimii myös eri ryhmien (OTTO-tapaamiset, erityisopettajat, muut verkostot) koollekutsujana ja on yhteistyössä rehtoreiden kanssa oppimisen tuen polusta Ulvilassa.

3.2.1 Varhaiskasvatus

”Lautakunta pitää tärkeänä, että palveluverkkoselvityksen yhteydessä huomioidaan tilojen terveellisyys ja turvallisuus. Toteutumatta jäi tuntiperusteinen hoitoaikavälys, mikä näkyy myös tavoitetaulukossa (E). Tämä on merkittävä kehittämiskohde, koska se liittyy palvelujen joustavuuteen ja kustannustehokkuuteen.”

Vastaus: Sivistyslautakunta toteaa, että palveluverkkoselvityksen valmistelussa terveelliset, turvalliset ja tarkoituksenmukaiset tilat ovat yksi keskeisistä arviointiperusteista. Kiinteistöjen kuntoa seurataan säännöllisesti yhteistyössä teknisen toimialan kanssa, ja mahdollisiin puutteisiin reagoidaan viivytyksettä.

Tuntiperusteisen hoitoaikavälyksen käyttöönotto ei toteutunut arviointivuoden aikana suunnitellussa aikataulussa. Valmisteluun vaikuttivat samanaikaisesti käynnissä ollut Friitalan päiväkotihanke sekä varhaiskasvatuksen palvelusihteerin eläköityminen ja uuden palvelusihteerin rekrytointi. Vuoden 2025 aikana käynnistettiin myös seutukunnallinen valmistelu uuden eVaka-toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotosta. Tavoitteena on ottaa tuntiperusteiset hoitoaikavälykset käyttöön eVaka-järjestelmän käyttöönoton yhteydessä vuonna 2027, mikä tukee palvelujen joustavuutta sekä resurssien tarkoituksenmukaista kohdentamista.

Tuntiperusteisen hoitoaikavälyksen käyttöönotto ei toteutunut arviointivuoden aikana suunnitellussa aikataulussa. Asia tunnistetaan kehittämiskohteeksi, ja varhaiskasvatuksen palveluiden käyttöä sekä kustannusten hallintaa kehitetään edelleen siten, että palvelujen joustavuus ja resurssien tehokas kohdentaminen voidaan turvata.

3.2.2 Liikuntapalvelut

”Tarkastuslautakunta toteaa, että liikuntapalveluiden tavoitteet toteutuivat kokonaisuudessaan.”

Vastaus: Sivistyslautakunta toteaa, että liikuntapalveluiden tavoitteet saavutettiin arviointivuonna kokonaisuudessaan. Liikuntapaikkojen ylläpitoa, harrastusmahdollisuuksien kehittämistä sekä kuntalaisten hyvinvointia edistäviä toimia on toteutettu suunnitelmallisesti. Lautakunta pitää tärkeänä liikuntapalveluiden saavutettavuuden ja kuntalaisten aktiivisen elämäntavan tukemista myös tulevina vuosina.

3.2.3 Nuorisopalvelut

”Nuokkapakun toiminta vakiinnutettiin onnistuneesti. Sen sijaan yhteistyö nuorten työpajan kanssa osaamisen kehittämisessä työllisyysalueen kanssa ei toteutunut. Tämä on merkittävä puute, koska nuorten työllisyyspolut ovat keskeinen osa kaupungin elinvoimatavoitteita.”

Vastaus: Sivistyslautakunta toteaa, että Ulvilan nuorten työpajalle ei ohjautunut riittävästi nuoria Satakunnan työllisyysalueen nuorten työllisyysasiantuntijoiden kautta.

OKM lähettämän ohjauskirjeen mukaan nuorten työpaja ei saanut enää tuottaa niitä palveluita, jotka kuuluivat toisten toimialojen tehtäviksi. Näitä tehtäviä olivat esim. Satakunnan hyvinvointialueelle kuuluvat tehtävät esim. kuntouttava työtoiminta ja koulutuksen järjestäjän vastuulle kuuluvat tehtävät, kuten esim. TUVA-toiminta.

3.2.4 Kirjasto

”Kirjaston tavoitteet toteutuivat hyvin. Tavoitetaulukon perusteella myös kulttuuripalveluiden tavoitteet toteutuivat kokonaisuudessaan.”

Vastaus: Sivistyslautakunta toteaa, että kirjastopalveluiden tavoitteet toteutuivat hyvin ja palveluiden käyttö säilyi aktiivisena. Kirjasto on jatkanut lukemisen, kulttuurin ja osallisuuden edistämistä sekä kehittänyt palvelujaan kuntalaisten tarpeiden mukaisesti.

Lautakunta toteaa myös kulttuuripalveluiden tavoitteiden toteutuneen suunnitellusti. Kulttuuripalvelut ovat tukeneet kuntalaisten hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja kaupungin vetovoimaa järjestämällä monipuolista toimintaa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

5.7 Hyvinvointisuunnitelma

”Tarkastuslautakunta toteaa, että Ulvilan hyvinvointisuunnitelma 2024–2025 asettaa kaupungille selkeät tavoitteet väestön hyvinvoinnin edistämiseksi ja poikkihallinnollisen yhteistyön vahvistamiseksi. Lautakunta pitää tärkeänä, että suunnitelman keskeiset tavoitteet – lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistaminen, terveellisten ja turvallisten elinympäristöjen kehittäminen sekä kuntalaisten osallisuuden lisääminen – toteutetaan systemaattisesti ja että niiden vaikutuksia seurataan vuosittain. Lautakunta suosittaa,

että kaupunki vahvistaa erityisesti ennaltaehkäiseviä ja matalan kynnyksen palveluja, jotka tukevat lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia. Hyvinvointisuunnitelmassa esiin nostettujen harrastusmahdollisuuksien, liikunnallisen elämäntavan ja turvallisten oppimisympäristöjen kehittämistä tulee jatkaa, sillä ne ovat keskeisiä tekijöitä hyvinvoinnin ja syrjäytymisen ehkäisyn kannalta. Lisäksi lautakunta korostaa tarvetta vahvistaa kuntalaisten osallisuutta ja vuorovaikutusta kaupungin päätöksenteossa. Hyvinvointisuunnitelman tavoitteet avoimesta viestinnästä, osallistavista toimintamalleista ja yhteisöllisyyden lisäämisestä ovat tärkeitä, ja niiden toteuttamiseen tulee varata riittävät resurssit. Lautakunta pitää tärkeänä, että kaupunki jatkaa yhteistyötä hyvinvointialueen, järjestöjen ja muiden paikallisten toimijoiden kanssa, kuten seurakunnan kanssa. Hyvinvoinnin edistäminen on laaja kokonaisuus, joka edellyttää toimivaa yhdyspintatyötä ja yhteisiä tavoitteita. Lopuksi lautakunta suosittaa, että hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumista seurataan säännöllisesti ja että mittareiden tuloksia hyödynnetään aktiivisesti toiminnan kehittämisessä. Seurannan tulee olla läpinäkyvää ja osa kaupungin vuosittaista strategista raportointia. Lisäksi lautakunta toteaa, että vuonna 2025 uusi hyvinvointisuunnitelma on ollut valmisteilla ja valmistunee keväällä 2026."

Vastaus: Sivistyslautakunta toteaa, että hyvinvointisuunnitelman tavoitteita on toteutettu poikkihallinnollisesti yhteistyössä eri toimialojen, hyvinvointialueen, järjestöjen, seurakunnan sekä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin tukeminen, liikunnallisen elämäntavan edistäminen, turvalliset kasvu- ja oppimisympäristöt sekä kuntalaisten osallisuuden vahvistaminen ovat olleet keskeisiä painopistealueita. Ennaltaehkäiseviä ja matalan kynnyksen palveluja on kehitetty käytettävissä olevien resurssien puitteissa.

Hyvinvointisuunnitelman toteutumista seurataan vuosittain hyvinvointiraportoinnin yhteydessä, ja seurannan tuloksia hyödynnetään toiminnan kehittämisessä. Uuden hyvinvointisuunnitelman valmistelu on edennyt tavoitteiden mukaisesti, ja suunnitelma luo perustan hyvinvoinnin edistämiselle tulevina vuosina.

Esittelijä

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Vepsä Kimmo

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää

- merkitä arviointikertomuksen tiedoksi
- ryhtyä toimiin arviointikertomuksessa esitettyjen huomioiden johdosta
- antaa edellä esitetyt vastaukset kaupunginhallitukselle liitettäväksi valtuustolle annettavaan lausuntoon.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.